

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 225/2015-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. mája 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Vladimírom Šárnikom, Advokátska kancelária, Národného oslobodenia 25, Bernolákovo, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 235/2013-93 z 22. augusta 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. novembra 2014 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave

(ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 235/2013-93 z 22. augusta 2013 (ďalej len „rozsudok z 22. augusta 2013“ alebo „napadnutý rozsudok“).

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 14 C 55/2010-63 zo 6. novembra 2012 (ďalej len „rozsudok zo 6. novembra 2012“) zamietol návrh sťažovateľa na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 92,94 € predstavujúcej náklady uhradené za odťah jeho motorového vozidla smerujúci proti Dopravnému podniku Bratislava, a. s., ako správcovi komunikácie.

Krajský súd rozsudkom z 22. augusta 2013 na základe odvolania podaného 28. januára 2013 potvrdil rozsudok okresného súdu zo 6. novembra 2012. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením sp. zn. 8 Cdo 201/2014 z 10. decembra 2012 sťažovateľom podané dovolanie proti rozsudku krajského súdu z 22. augusta 2012 odmietol.

Sťažovateľ proti rozsudku okresného súdu zo 6. novembra 2012 podal 28. januára 2013 odvolanie, v odôvodnení ktorého

«1. Sťažovateľ poukazyval na ústavný aspekt odťahovania vozidiel, ktoré netvoría prekážku cestnej premávky. Odťah vozidla je dočasným obmedzením vlastníckeho práva. Ako taký môže byť vykonaný iba vo verejnom záujme, v nevyhnutnej miere a len za účelom dosiahnutia ustanoveného cieľa. Vykladať zákony ústavne konformným spôsobom pritom výslovne ukladá aj čl. 152 ods. 4 Ústavy SR.

2. Ustanovenie § 40 ods. 1, 4 a 5 zák. č. 315/1996 Z. z. priznáva nárok na náhradu nákladov odstránenia vozidla správcovi komunikácie. V danom prípade však Dopravnému podniku Bratislava, akciová spoločnosť (ďalej len „DP“) nárok na žiadnu náhradu nevznikol, keďže DP nie je správcom komunikácie. Úhrada sumy 92,94 € vykonaná sťažovateľom teda predstavuje plnenie bez právneho dôvodu.

3. Prvostupňový súd svoje rozhodnutie založil na mylnej domnienke, že DP je oprávnený vykonať odťah, lebo je právnickou osobou založenou obcou a svoj predmet činnosti rozšíril o odťahovaciu službu a prevádzkovanie parkoviska. Sťažovateľ namietal, že

neexistuje právna norma, ktorá by správcovi komunikácie dovoľovala preniesť právomoc na vykonávanie odťahu na iný subjekt.

4. Príslušník Mestskej polície nebol oprávnený nariadiť odťah podľa ust. § 40 ods. 5 zákona č. 315/1996 Z. z., nakoľko citované ustanovenie takéto oprávnenie priznáva iba policajtovi, ktorým sa na účely zák. č. 315/1996 Z. z. v zmysle ust. § 2 písm. o) rozumie výlučne príslušník Policajného zboru, nie príslušník mestskej, či obecnej polície. Takéto oprávnenie nevyplýva príslušníkom obecnej (mestskej) polície ani zo zákona č. 564/1991 Zb. o obecnej polícii. Podľa ust. § 3 zák. č. 564/1991 Zb. obecná (mestská) polícia nie je oprávnená pôsobiť na úseku správy komunikácií. S absenciou pôsobnosti je v súlade aj absencia právomocí, keďže žiadne ustanovenie zák. č. 564/1991 Zb. neopravňuje príslušníka obecnej (mestskej) polície rozhodovať o odstránení vozidla, či na takéto odstránenie vydávať pokyn.

5. Sťažovateľ poukazoval na skutočnosť, že správca komunikácie môže požadovať iba náklady, ktoré boli skutočne, preukázateľne a priamo vynaložené na odstránenie vozidla v konkrétnom prípade. Stanovenie výšky nákladov nemôže vychádzať zo znaleckého posudku, ktorý sa nezaoberal výškou nákladov konkrétneho odťahu vozidla sťažovateľa a ktorý je navyše vyhotovený nesprávnou metodikou a do kalkulovaných nákladov sú zahrnuté aj nesúvisiace výdavky.».

Krajský súd podľa sťažovateľa ani v najmenšom na jeho námietky predložené v odvolaní nereagoval napriek tomu, že obsahovali argumentáciu smerujúcu k podstate veci, čím došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu.

Podľa názoru sťažovateľa sa krajský súd v odôvodnení svojho rozsudku z 22. augusta 2013 vyjadril iba k ním predloženej druhej námietke, avšak § 40 ods. 1, 4 a 5 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 315/1996 Z. z. o premávke na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 315/1996 Z. z.“) a § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov vyložil v rozpore s účelom a zmyslom týchto právnych noriem, pretože uviedol, že odporca bol oprávnený vykonať odťah osobného motorového vozidla

z toho dôvodu, že ako podnikateľ má v predmete svojej podnikateľskej činnosti aj odťahovú službu, a na zostávajúce námietky sťažovateľa nereagoval.

K námietke sťažovateľa, podľa ktorej odťahovanie vozidiel, ktoré netvorí prekážku cestnej premávky, nemá ústavnoprávny základ, sa krajský súd vôbec nevyjadril, hoci uvedené konanie možno považovať podľa sťažovateľa za obmedzenie vlastníckeho práva garantovaného čl. 20 ústavy, ktoré je možné uložiť podľa čl. 13 ods. 4 ústavy len v miere potrebnej na dosiahnutie ustanoveného cieľa a zároveň sa musí dbať na podstatu a zmysel tohto práva.

Krajský súd sa k druhej námietke predloženej sťažovateľom obmedzil na odôvodnenie, podľa ktorého „*V konaní nebolo preukázané, že by išlo o plnenie bez právneho dôvodu – právny dôvod bolo rozhodnutie o priestupku a zaplatenie pokuty v blokovom konaní a ani nebolo preukázané, že by tento právny dôvod zanikol.*“. Tento záver krajského súdu je v rozpore s § 40 ods. 1, 4 a 5 zákona č. 315/1996 Z. z., z ktorého vyplýva, že právnym dôvodom na náhradu nákladov správcovi cesty je oprávnený výkon odťahu vozidla oprávnenou osobou – správcom cesty.

Podľa sťažovateľa sú záruky práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 a nasl. ústavy zabezpečené len v rámci konania o priestupku, a preto pokiaľ by sa rešpektoval uvedený stav, tak odťah osobného motorového vozidla by bol trestom uloženým bez akýchkoľvek procesných záruk. Z uvedeného následne vyplýva, že pri takejto aplikácii dotknutých právnych predpisov by mohlo dôjsť k situácii, v ktorej by vodič osobného motorového vozidla musel zaplatiť náklady za odťah vozidla napriek skutočnosti, že bol s ohľadom na špecifické okolnosti porušenia dopravných predpisov spod obvinenia zo spáchania priestupku oslobodený. Zároveň je aplikácia dotknutých právnych predpisov rozporná aj s ohľadom na možný nesúlad medzi vodičom ako páchatelom dopravného priestupku a prevádzkovateľom vozidla ako subjektom povinným uhradiť náklady na odstránenie vozidla.

V danom prípade bol podľa sťažovateľa odťah osobného motorového vozidla vykonaný osobou, ktorá na takéto konanie nemala oprávnenie, a preto jej nemohol vzniknúť ani nárok na náhradu nákladov uskutočneného odťahu. Sťažovateľom uplatnený nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia z titulu neoprávnene vybratého poplatku za nezákonný odťah osobného motorového vozidla nie je viazaný na skutočnosť, či došlo alebo nedošlo k spáchaniu dopravného priestupku. V danom prípade odporcovi nemohol vzniknúť nárok na úhradu nákladov za odťah osobného motorového vozidla, pretože ho nemožno považovať za správcu cesty podľa § 40 ods. 1, 4 a 5 zákona č. 315/1996 Z. z.

K námietke sťažovateľa, podľa ktorej aj keď odporca má v rámci svojho predmetu podnikania v Obchodnom registri Slovenskej republiky zapísanú aj odťahovú službu, nie je správcom cesty ani nebol založený pre účely správy miestnych komunikácií, treba uviesť, že správu predmetných komunikácií vykonáva hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „mesto“), ktoré je ako správca komunikácie pri výkone svojej právomoci viazané čl. 2 ods. 2 ústavy, v zmysle ktorého orgány verejnej moci môžu konať iba to, čo im zákon dovoľuje. Podľa sťažovateľa neexistuje právna norma, ktorá by mestu ako správcovi komunikácie umožňovala preniesť výkon jeho právomoci na odťah osobných motorových vozidiel na iný subjekt.

Krajský súd svoj záver vo vzťahu k štvrtej námietke sťažovateľa, podľa ktorej príslušník mestskej polície nie je oprávnený nariadiť odťah osobného motorového vozidla, v rozsudku krajského súdu z 22. augusta 2013 založil na domnienke, podľa ktorej *«odstránenie vozidla ako úradný akt je odlišné od „samotného technického výkonu“, ktorý je vykonávaný na základe rozhodnutia Mestského policajta. Zák. č. 315/1996 Z. z. však v ust. § 40 ods. 5 priznáva právomoc „rozhodnúť“ o odstránení iba príslušníkovi PZ»*.

Znenie § 40 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z. zveruje správcovi komunikácie právomoc odstrániť vozidlo, t. j. nerozlišuje fázu rozhodovacia a fázu vykonávaciu, ale zachováva jej jednotu, a preto prenesením právomoci samotného technického výkonu odťahu vozidla dôjde aj k preneseniu celej spomínanej právomoci zverenej mestu.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uviedol:

«Názor o dualite výkonu právomoci a jej technickej realizácie by pritom viedol k ústavne neprípustným dôsledkom a priamo by odporoval čl. 2 ods. 2 Ústavy SR. Zasahovať do práv fyzických a právnických osôb by totiž mohli súkromné subjekty, ktoré zákon na takéto zásahy nesplnomocnil, ani ich činnosť nijako neupravuje a štátna moc fakticky na ne nemá dosah. Keby sme záver súdu aplikovali na iné situácie, dospeli by sme k záveru, že napríklad príslušník PZ by svoje oprávnenie podľa ust. § 19 zákona č. 171/1993 Zb. o Policajnom zbore zaistiť fyzickú osobu mohol realizovať tak, že by pred zaštvovanou osobou vyhlásil „zaštvujem vás“ a následne by „technický výkon“ zaistenia realizovala súkromná bezpečnostná služba na základe „zmluvy o výkone zaštvovacej služby“ uzatvorenej s príslušným krajským riaditeľstvom PZ. Rovnako oprávnenie podľa § 23 zákona č. 171/1993 Zb. na zastavovanie a prehliadku dopravného prostriedku by príslušník PZ vykonal tak, že by stojac pri ceste vyhlásil „zastavujem vás“, avšak následný „technický výkon“ zastavenia, t. j. zdvihnutie zastavovacieho terčíku, by už vykonala súkromná bezpečnostná služba. V prípade odstránenia vozidla sťažovateľa teda zrejme príslušník Mestskej polície na mieste vyhlásil „odstraňujem vozidlo“ a následne DP vozidlo „technicky odstránil“. Takýto postup však znamená, že vozidlo odstránil DP a príslušník Mestskej polície sa iba zdržiaval na mieste, prípadne zdokumentoval priestupok, čo však už nie je súčasťou odstránenia.»

V súvislosti so svojou piatou námietkou týkajúcou sa nemožnosti určenia paušálnej sumy ako úhrady za výkon núteného odťahu vozidla sťažovateľ poukázal na závery rozhodnutí najvyššieho súdu sp.zn. 6 M Cdo 22/2010 z 20. decembra 2011 a sp. zn. 3 Cdo 70/03 z 1. januára 2006, v ktorých tento súd uviedol: *«Dovolací súd poukazuje na to, že § 40 zákona o premávke na pozemných komunikáciách v každom prípade (t. j. v odsekoch 1, 4 a 5) predpokladá odtiahnutie vozidla na náklady jeho prevádzkovateľa, pretože výška týchto nákladov je individuálna v každom jednotlivom prípade odtiahnutia toho – ktorého vozidla (závisí od vzdialenosti z miesta, z ktorého sa odtiahnutie uskutočňuje, do miesta, kam sa vozidlo odťahuje a tiež dopravných technológií*

a prostriedkov, ktoré sú použité na odťahnutie), nemožno v žiadnom prípade aplikovať paušálne určenie „sadzieb ceny za výkon núteného odťahu vozidla“, ale je potrebné zisťovať individuálne náklady, ktoré boli skutočne, preukázateľne a v konkrétnom prípade priamo vynaložené na odstránenie vozidla (viď rozsudok najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Cdo 108/01).»

Sťažovateľ poukázal na účel a zmysel § 40 ods. 1, 4 a 5 zákona č. 315/1996 Z. z., a to nahradiť správcovi cesty náklady, ktoré mu vznikli v dôsledku jeho zásahu pri odstraňovaní prekážky v cestnej premávke, a nie zachovanie „rentability podnikania právnickej osoby, ktorá mimo svoju hlavnú činnosť (hromadná doprava osôb) prevádzkuje aj odťahovú službu. Najmä ak si do výpočtu svojich paušálnych nákladov zahŕňa aj zjavne nesúvisiace položky a výsledná suma je vyššia ako požadujú odťahové služby fungujúce otvorene na komerčnej báze ak by si ich DP na odťah objednal.“.

Sťažovateľ v predmetnom konaní poukazoval na skutočnosť, že reálne náklady na odťah jeho vozidla môže preukázať iba odporca, pričom rozdiel v takto zistených nákladoch a sumou ním zaplatenou v sume 92,94 € predstavuje bezdôvodné obohatenie, a to aj v prípade, ak by bol odťah vozidla zákonný. Súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci však podľa sťažovateľa vôbec neprejavili snahu o zistenie reálnych nákladov odťahu vozidla a na jeho námietku nijako nereagovali.

Krajský súd sa tiež svojím rozhodnutím odchyľil od konštantnej judikatúry najvyššieho súdu, t. j. konal v rozpore s princípom právnej istoty sťažovateľa, ktorý svoju žalobu podal na základe poznania konštantnej rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu a v očakávaní, že aj v jeho prípade budú právne normy aplikované v súlade s konštantnou judikatúrou.

Sťažovateľ v závere sťažnosti uviedol, že právne posúdenie veci krajským súdom odporuje účelu a zmyslu aplikovanej právnej normy a nesie zjavné znaky svojvôle a arbitrárnosti. Nedostatočné a v časti chýbajúce odôvodnenie rozsudku krajského súdu

z 22. augusta 2013 spôsobuje vážny zásah do práva sťažovateľa na súdnu ochranu. Rovnako svojvoľný odklon od konštantnej judikatúry predstavuje zásah do práva sťažovateľa na súdnu ochranu.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby vydal nález, v ktorom vysloví:

„1. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 22. 08. 2013, č. k. 3Co/235/2013-93 porušil základné práva [REDAKOVANÉ] zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy.

2. Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 22. 08. 2013, č. k. 3Co/235/2013-93 sa zrušuje.

3. Krajský súd v Bratislave je povinný zaplatiť náhradu trov konania [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] na účet jeho právneho zástupcu do dvoch týždňov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých

prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta, že napadnutý rozsudok krajského súdu, ktorým malo dôjsť k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, je arbitrárny a neodôvodnený, pričom predovšetkým tvrdí, že krajský súd sa v napadnutom rozsudku nedostatočne, resp. vôbec nevysporiadal s námietkami uvedenými v jeho odvolaní, a to konkrétne, že:

1. odťahovanie vozidiel, ktoré netvorí prekážku cestnej premávky, má ústavný aspekt (ďalej len „prvá námietka“),
2. nárok na náhradu nákladov odstránenia vozidla správcovi cestu nevznikol, lebo dopravný podnik nie je správca cesty (ďalej len „druhá námietka“),
3. dopravný podnik je oprávnený vykonať odťah (ďalej len „tretia námietka“),
4. nemožnosť prenesenia „*samotného technického výkonu*“ na odťah vozidla správcom komunikácie na inú právnickú osobu (ďalej len „štvrtá námietka“),

5. správca komunikácie môže požadovať iba skutočné, preukázateľné a priamo vynaložené náklady (ďalej len „piata námietka“).

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre opakovane zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.).

Krajský súd v napadnutom rozsudku k prvej, druhej a piatej námietke sťažovateľa uviedol:

«Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) preskúmal a prejednal vec v zmysle § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p.) a dospel k záveru, že nie je dôvod ani na zmenu, ani na zrušenie rozhodnutia prvostupňového súdu.

Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka...

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka...

Ustanovenie odseku 2 vymedzuje pojem bezdôvodné obohatenie. Zákon v tomto ustanovení uvádza štyri formy bezdôvodného obohatenia a to:

1. Majetkový prospech bol získaný plnením bez právneho dôvodu. ...

2. Majetkový prospech bol získaný plnením z neplatného právneho úkonu, spravidla z neplatnej zmluvy. ...

3. Majetkový prospech bol získaný plnením z právneho dôvodu, ktorý tu síce spočiatku existoval, ale potom dodatočne odpadol.

4. Majetkový prospech bol získaný z nestatočných zdrojov. ...

Pri posudzovaní vzniku nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia treba uvedené skutkové podstaty dôsledne rozlišovať.

Zo žalobného návrhu (zo dňa 31. 3. 2010) bolo preukázané, že navrhovateľ sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia na tom skutkovom základe, že odporca vykonal odťah motorového vozidla, ktorého je navrhovateľ držiteľom, za ktorý odťah navrhovateľ dňa 11. 9. 2008 zaplatil odporcovi sumu 92,94 Eur. Namietal, že vozidlo netvorilo prekážku cestnej premávky a preto nemalo byť odtiahnuté. Tiež namietal, že odporca odstránenie vozidla vykonal bez zákonného oprávnenia. Odporca nie je správcom komunikácie a preto nemal nárok na náhradu nákladov na odstránenie vozidla. Príslušník Mestskej polície nebol oprávnený nariadiť odťah podľa § 40 ods. 5 zákona č. 315/1996 Z. z.

V podaní zo dňa 24. 11. 2010, doručeným súdu dňa 6. 12. 2010, poukazuje na to, že odporca napriek § 40 ods. 4 a 5 zákona č. 315/1996 Z. z. požaduje paušálnu úhradu nákladov, hoci môže požadovať iba náklady, ktoré boli skutočne preukázateľne a priamo vynaložené na odstránenie vozidla v konkrétnom prípade.

Z vykonaného dokazovania pred súdom prvého stupňa bolo preukázané, že o odtiahnutí vozidla rozhodol príslušník MsP s identifikačným číslom 350. Z protokolu o odtiahnutí sporného vozidla, fotodokumentácie, ale aj z výsluchu navrhovateľa je nesporné, že zaparkovanie motorového vozidla na zákaze zastavenia bolo kvalifikované ako priestupok, za ktorý navrhovateľ aj zaplatil pokutu. Podľa protokolu išlo o pokutu vo výške 500,- Sk. Následne mu bolo vydané motorové vozidlo a prevzal aj poštovú poukážku na zaplatenie sumy za odťah.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ nikdy nerozporoval uloženie pokuty za priestupok, ktorú aj uhradil.

Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. ...

Podľa § 40 ods. 4 písm. a) zákona č. 315/1996 Z. z. ...

Podľa § 40 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z. ...

Podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona č. 372/1990 Zb. (v znení platnom, kedy došlo k priestupku – 4. 9. 2008) Priestupku sa dopustí ten, kto iným konaním, než ako je uvedené v písmenách a) až h), poruší všeobecne záväzný právny predpis o bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky (zákon č. 315/1996 Z. z.).

Podľa § 22 ods. 3 zákona č. 372/1990 Zb. v blokovom konaní možno uložiť za priestupok podľa odseku 1 pokutu do 2 000 Sk.

Za priestupok možno uložiť pokutu v blokovom konaní, ak je priestupok spoľahlivo zistený a obvinený z priestupku je ochotný pokutu zaplatiť. Proti blokovému konaniu sa nemožno odvolať, nemožno ho obnoviť ani preskúmať mimo odvolacieho konania. Predmetné je potrebné si v praxi vykladať tak, že po potvrdení súhlasu s uložením pokuty v blokovom konaní vlastnoručným podpisom páchatela na bloku sa tento stáva právoplatným a nie je ho už možné napadnúť riadnymi opravnými prostriedkami a ani niektorými mimoriadnymi opravnými prostriedkami.

Ak nemôže páchatel priestupku zaplatiť pokutu na mieste, vydá sa mu blok na pokutu na mieste nezaplatenú s poučením o spôsobe zaplatenia pokuty, o lehote jej zaplatenia a následkoch nezaplatenia pokuty. Prevzatie tohto bloku páchatel priestupku potvrdí. V blokovom konaní možno uložiť za priestupok podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch až i) pokutu do 650 eur (19 581,90 Sk), podľa § 22 ods. 1 písm. j) zákona o priestupkoch do 150 eur a podľa § 22 ods. 1 písm. k) zákona o priestupkoch do 60 eur.

Blokové konanie je tzv. zjednodušeným a zrýchleným konaním o priestupku, kedy oprávnený orgán dospeje k záveru, že skutok bol spoľahlivo zistený, pričom obvinený z priestupku vyjadril ochotu pokutu zaplatiť.

Podľa § 135 ods. 1, veta druhá O. s. p. ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitných predpisov, a kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom

stave, vzniku alebo zániku spoločnosti a o zápise základného imania; 14) súd však nie je viazaný rozhodnutím v blokovanom konaní.

Z uvedeného vyššie dospel odvolací súd k záveru, že súd prvého stupňa rozhodol správne ak pri svojom rozhodnutí vychádzal zo skutočnosti, že navrhovateľ uznal rozhodnutie policajta a jeho prešetrovanie a nežiadal o prešetrovanie postupu policajta, ktorý nariadil odťah vozidla z dôvodu, že netvorilo prekážku.

Pre posúdenie oprávnenosti žalobného nároku navrhovateľa bola skutočnosť, že išlo o plnenie bez právneho dôvodu, prípadne plnenie z právneho dôvodu, ktorý odpadol.

V konaní nebolo preukázané, že by išlo o plnenie bez právneho dôvodu – právny dôvod bolo rozhodnutie o priestupku a zaplatenie pokuty v blokovanom konaní a ani nebolo preukázané, že by tento právny dôvod zanikol.

Odvolací súd po preskúmaní veci, ale aj vzhľadom na uvedené vyššie dospel k záveru, že súd prvého stupňa náležite zistil skutkový stav veci a jeho právny záver je zákonom zodpovedajúci. V odvolaní sa neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvého stupňa zisteného stavu alebo jeho právneho hodnotenia, ani takými, o ktorých by súd prvého stupňa pri rozhodovaní o veci nebol mal vedomosť alebo ktoré by nebol uvážil. Z konania pred súdom prvého stupňa i odvolacím súdom iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva a v odvolaní uvedené argumenty nie sú spôsobilé privodiť iné právne hodnotenie stavu veci.

Odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny podľa § 219 O. s. p. potvrdil.

K odvolacej námietke navrhovateľa, že odporca nebol oprávnený nariadiť odťah podľa § 40 ods. 4 zákona č. 315/1996 Z. z.

V preskúmvanej veci ide o aplikáciu ustanovenia § 3d ods. 5 písm. d) zákona č. 135/1961 Zb. v spojení s ustanovením § 40 ods. 1, resp. ods. 4 písm. a) a ods. 5 zákona č. 315/1996 Z. z., a z nej vychádzajúce posúdenie, či uskutočnené odstránenie motorového vozidla navrhovateľa odporcom bolo možné považovať za odstránenie vozidla vykonané na toto konanie legitimovaným subjektom.

Zakladateľom odporcu je Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava. Zakladateľ uznesením svojho mestského zastupiteľstva č. 597/2005 schválil zmenu stanov odporcu

v predmete činnosti tak, že do neho bude patriť aj „odťahovacia služba“. Táto zmena stanov odporcu (rozšírenie predmetu podnikania) bola zapísaná do podnikového registra.

Odporca, ktorý odstránil vozidlo navrhovateľa, bol založený Hlavným mestom Slovenskej republiky Bratislava, správcom miestnej komunikácie, z ktorej vozidlo bolo odstránené (6 M Cdo 22/2010).

Vydanie bezdôvodného obohatenia na tom základe, že suma za odťah vozidla nereprezentovala skutočné, preukázateľné a priamo vynaložené náklady na odstránenie vozidla nie je možné taktiež podriaďiť pod žiaden z dôvodov uvedených v § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Navrhovateľ však tento nárok ani bližšie nešpecifikoval.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 a § 142 ods. 1 O. s. p.. Odporca mal v odvolacom konaní úspech, trovy konania mu však nevznikli, preto odvolací súd vyslovil, že odporca nemá právo na náhradu trov konania.»

Ústavný súd sa oboznámil aj s obsahom rozsudku okresného súdu z 28. januára 2013 v rozsahu, v ktorom naň rozsudok krajského súdu z 22. augusta 2013 odkázal. Okresný súd vo svojom rozsudku z 28. januára 2013 v podstatnom uviedol:

„Súd vykonal dokazovanie oboznámil sa s listinnými dokladmi protokolom o odstránení vozidla zo dňa 4. 9. 2008, protokolom o výdaji vozidla zo dňa 4. 9. 2008, dokladom navrhovateľa o zaplatení za odťah zo dňa 11. 9. 2008, znaleckým posudkom č. 5/2007 zmluvou o odstránení vozidiel zo dňa 21. 12. 2007, stanoviskom Mestskej polície zo dňa 30. 11. 2011 a ďalšími listinnými dokladmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

Z protokolu o odstránení vozidla zo dňa 4. 9. 2008 súd zistil, že dňa 4. 9. 2008 bolo rozhodnuté mestskou políciou o odstránení motorového vozidla [REDAKOVANÉ], z dôvodu zákazu zastavenia na Košickej ul. č. 47.

Z protokolu o výdaji vozidla zo dňa 4. 9. 2008 súd zistil, že dňa 4. 9. 2008 bolo vozidlo v priestoroch odporcu vydané navrhovateľovi, ktorý vozidlo prevzal a preukázal sa dokladmi od vozidla.. Tieto skutočnosti vyplývajú z protokolu o výdaji vozidla. Súčasne odporca si prevzal poštovú poukážku zo 4. 9. 2008 splatnú 11. 9. 2008 na sumu 92,94 Eur / 2 800,- Sk/ za výkon núteného odťahu vozidla.

Navrhovateľ bol riešený v blokovom konaní vo výške 500,- Sk.

Súd zo zmluvy o odstraňovaní vozidiel uzatvorenej medzi Mestskou časťou Bratislava-Ružinov a Dopravným podnikom, akciová spoločnosť, Olejkárska 1, Bratislava zo dňa 21. 12. 2007 zistil, že predmetom zmluvy je bezodplatné odstraňovanie vozidiel na území MČ v zmysle článku II. Zmluvy, ktoré vykonáva DPB na základe rozhodnutia policajta MsP, povereného zamestnanca MČ alebo policajta Policajného zboru SR. Zmluva uzatvára na dobu neurčitú a nadobúda účinnosť dňom 1. 1. 2008.

Súd z výsluchu navrhovateľa zistil, že na okolnosti odťahu si nepamätal, avšak zaparkoval auto na Košickej s tým, že išiel na nákup na trhovisko. Po príchode na miesto parkovania zistil, že auto tam nemá a bolo odtiahnuté. Pre auto išiel na Bajzovu ul., a za odťah zaplatil dňa 11. 9. 2008 sumu 92,94 Eur. O tejto skutočnosti predložil doklad o zaplatení zo dňa 11. 9. 2008.

Súd zo znaleckého posudku č. 5/2009 vypracovaného Ekonomickou univerzitou v Bratislave, inštitútom ekonomického znelectva a expertíz zistil, že cena nákladov za odťah jedného motorového vozidla v roku 2008 je stanovená na sumu 101,82 Eur. Výška odťahu 101,82 Eur pozostáva zo sumy 85,56 Eur ako náklady na odťah jedného motorového vozidla, DPH vo výške 19 % t. j. 16,26 Eur.

Podľa § 40 ods. 1, 4, 5 zákona č. 315/1996 Z. z. ...

Podľa § 3d ods. 3, 5 zákona č. 135/1996 Z. z. ...

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 315/1996 Z. z. ...

Vykonaným dokazovaním mal súd jednoznačne preukázané, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný. V tomto konaní bolo nesporné, že dňa 4. 9. 2008 porušil navrhovateľ právne predpisy, keď nerešpektoval dopravné značenie na Košickej ul. č. 47 a to dopravnú značku B31 a zaparkoval osobné motorové vozidlo [REDAKOVANÉ] a ponechal vozidlo na mieste, kde je zastavenie zakázané. Rozhodnutie o odstránení motorového vozidla bolo realizované príslušníkom MsP v Bratislave dňa 4. 9. 2008. Táto skutočnosť vyplýva z protokolu o odstránení motorového vozidla navrhovateľa zo dňa 4. 9. 2008. V konaní bolo nesporné, že navrhovateľ dňa 4. 9. 2008 prevzal osobné motorové vozidlo na Bazovej ul. č. 6 v Bratislave a aj šek na zaplatenie za odťah na sumu 92,94 Eur /2 800,- Sk/. Tieto skutočnosti vyplývajú zo zápisu o výdaji motorového vozidla zo dňa 4. 9. 2008. V konaní

bolo preukázané a je nesporné, že navrhovateľ v lehote splatnosti zaplatil za odťah sumu 92,94 Eur a preukázal to dokladom o zaplatení t. j. šekom zo dňa 11. 9. 2008. Predmetom návrhu je vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 92,94 Eur, ktoré predstavuje náklady za odťah, ktoré navrhovateľ zaplatil dňa 11. 9. 2008. Navrhovateľ v konaní namieta, že odporca vykonal nútený odťah bez jeho súhlasu a vedomia tak ho dočasne obmedzil na výkone jeho vlastníckeho práva. Súd v danom prípade sa nestotožnil s námietkou navrhovateľa z dôvodu, že z konania vyplynulo a je preukázané, že navrhovateľ porušil právne predpisy nerešpektoval dopravné značenie B31 a zaparkoval osobné motorové vozidlo [REDACTED] na Košickej ul. č. 47, čím ponechal vozidlo na mieste, kde je zastavenie zakázané. Naviac súd v tomto smere uznal námietku odporcu, že po vydaní vozidla a zaplatení nákladov za odťah dňa 11. 9. 2008 vo výške 92,94 Eur navrhovateľom teda uznaní nevyužil navrhovateľ svoje práva na prešetrenie postupu policajta, ktorý nariadil odťah vozidla, keď navrhovateľ tvrdil, že auto netvorilo prekážku. Navrhovateľ takéto právo nevyužil a samotné náklady na odťah vo výške 92,94 Eur uznal v lehote splatnosti tým, že ich zaplatil dňa 11. 9. 2008 a doložil o tom šek o zaplatení, pričom samotný návrh na vydanie bezdôvodného obohatenia podal až dňa 31. 3. 2010. Súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa, pokiaľ ide o to, že odťah bol vykonaný v rozpore s ust. § 40 zák. 315/1996 Z. z. pretože odťah bol vykonaný na základe rozhodnutia príslušníka MsP v súlade s § 40 ods. 5 zák. 315/1996 Z. z. vykonávajúceho službu v Mestskej časti Ružinov a to v zmysle zmluvy o odstraňovaní vozidiel uzatvorenej medzi Mestskou časťou Bratislava-Ružinov a Dopravným podnikom a. s. zo dňa 21. 12. 2007. Súd sa nestotožnil s námietkou navrhovateľa, že náklady na odťah motorového vozidla prekračovali výšku priamych nákladov, pričom ich nevyčistil o koľko resp. akú výšku prekračovali výšku priamych nákladov na odťah v danom prípade t. j. z ul. Košickej na Bajzovú v Bratislave. Súd v tomto smere sa stotožnil s rozsudkom KS v Bratislave sp. zn. 5Co 122/2007 zo dňa 8. 4. 2008, kde sa riešila otázka nákladov na odťah. Samotná výška nákladov je stanovená znaleckým posudkom č. 5/2009 vypracovaným znaleckým ústavom s prihliadnutím na závery znalca, pričom odporca si uplatnil náklady na odťah vo výške 92,94 Eur teda menej než je stanovené znaleckým posudkom t. j. 101,82 Eur. Súd

na základe vykonaného dokazovania a predložených dôkazov dospel k záveru, že návrh navrhovateľa súd zamietol pretože nie je dôvodný .“

Z obsahu rozhodnutí súdov zúčastnených na rozhodovaní v tejto veci je podľa názoru ústavného súdu zrejmé, že tieto na argumentáciu sťažovateľa predloženú v tomto konaní reagovali.

Vo vzťahu k prvej námietke, podľa ktorej odťah vozidiel, ktoré netvoria prekážku cestnej premávky, má „ústavný aspekt“, ústavný súd konštatuje, že z napadnutého rozsudku krajského súdu síce nevyplýva, že by sa ňou krajský súd osobitne zaoberal, avšak táto nemala vzhľadom na konkrétne okolnosti posudzovanej veci v konaní proti odvolaním napadnutému rozsudku okresného súdu z 28. januára 2013 podľa názoru ústavného súdu zásadný význam.

V napadnutom rozsudku z 22. augusta 2013 krajský súd poukázal na konkrétne dôkazy vykonané v rámci dokazovania v konaní pred okresným súdom, ako aj skutočnosti z nich vyplývajúce a relevantné pre rozhodnutie v danej veci (o odtiahnutí vozidla rozhodol príslušník mestskej polície, fotodokumentáciu, ale aj výsluch sťažovateľa, z ktorého bolo nesporne zistené, že sťažovateľ svoje motorové vozidlo zaparkoval na zákaze zastavenia a za uvedený priestupok mu bola uložená pokuta, ktorú zaplatil). Z uvedeného je podľa názoru ústavného súdu zrejmé, že krajský súd sa v rozsudku z 22. augusta 2013 riadne vysporiadal aj s otázkou zákonnosti priestupkového blokového konania, keď poukázal predovšetkým na závery vyplývajúce z odôvodnenia rozsudku z 28. januára 2013, ktorý v tejto súvislosti v konaní vykonal osobitné dokazovanie, pričom taktiež po posúdení sťažovateľovej argumentácie predloženej v jeho odvolaní konštatoval, že tieto by podľa neho nemali za následok zmenu okresným súdom zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia. Z argumentácie sťažovateľa vyplýva, že tento namieta nezákonnosť a neústavnosť odťahu vozidla, keď tvrdí, že „*vykonanie odťahu vozidla netvoriaceho prekážku cestnej premávky zakladá naopak vážne porušenie... vlastníckeho práva*“, nepochybňuje však „*nezákonnosť blokového konania*“, ktoré jeho argument v spojení

s odôvodnením týkajúcim sa oprávnenosti vykonania odľahu dopravným podnikom zásadne spochybňuje.

Vo vzťahu k druhej až štvrtej námietke, ktoré sa týkajú oprávnenosti dopravného podniku na vykonanie odľahu a oprávnenosti vymáhania nákladov za odľah, súdy zúčastnené na rozhodovaní v tejto veci dospeli k záveru, podľa ktorého odstránenie vozidla z miestnej komunikácie je oprávnená vykonať buď obec sama (správca komunikácie), alebo právnická osoba ňou na tento účel založená alebo zriadená, pričom v danom prípade je takouto právnickou osobou dopravný podnik, na ktorý bola zo strany obce prenesená časť oprávnení pri správe komunikácie, a preto je v konaní o náhradu nákladov, ktoré jej vznikli v súvislosti s odtiahnutím vozidla sťažovateľa, subjektom aktívne legitimovaným.

V súvislosti s piatou námietkou týkajúcou sa oprávnenosti správcu komunikácie požadovať iba skutočné, preukázateľné a priamo vynaložené náklady súdy zúčastnené na tomto konaní poukázali na rozhodnutie krajského súdu sp. zn. 5 Co 122/2007 z 8. apríla 2008, v ktorom sa uvedený súd touto otázkou podrobne zaoberal a s ktorou sa zároveň stotožnili.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd konštatuje, že krajský súd sa v odôvodnení rozsudku z 22. augusta 2013 vysporiadal s argumentmi sťažovateľa uvedenými v odvolaní proti rozsudku okresného súdu z 28. januára 2013 a zároveň zrozumiteľným a jednoznačným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné tento rozsudok potvrdiť ako vecne správny. V rozsudku z 22. augusta 2013 sú uvedené skutkové okolnosti veci a závery týkajúce sa právneho posúdenia veci. Zo záverov uvedených v rozsudku krajského súdu z 22. augusta 2013 nevyplýva podľa názoru ústavného súdu jednostrannosť alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty či zmyslu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd odmietol sťažnosť už pri predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. mája 2015